

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de heer W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Amsterdam, 28 november 2019

Kenmerk: 19-043
Betreft: Podiumkunsten in financiële problemen door WAB

Geachte minister Koolmees,

In deze brief vragen wij graag uw aandacht voor een problematische, structurele verhoging van de arbeidskosten waar podiumkunsteninstellingen vanaf 1 januari 2020 mee geconfronteerd worden als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB).

De forse kostenstijging in onze sector vloeit voornamelijk voort uit de verruiming van de transitievergoeding, waar de werkgever vanaf de eerste dag van indiensttreding van een werknemer een reservering voor zal moeten maken.

Wij begrijpen dat de WAB bedoeld is om flexwerken tegen te gaan door het duurder te maken. Maar de podiumkunsten is nu juist een sector die uitsluitend op basis van grote flexibiliteit kan werken en daarin geen vrije keus heeft. De praktijk in de podiumkunsten is er onvermijdelijk een van projectmatig werken, meestal in projecten van enkele maanden met telkens wisselende artistieke teams. Als medewerkers in vaste dienst genomen zouden moeten worden, zou het produceren en vertonen van podiumkunsten onbetaalbaar/onverkoopbaar worden. Ook zou er een situatie waarin mensen weliswaar 'in dienst' zouden zijn, maar gedurende langere periodes feitelijk niet aan het werk zouden zijn, omdat zij dan niet gecast zijn of omdat er geen productie gemaakt wordt. Dat is een onwenselijke situatie, in het bijzonder voor uitvoerend podiumkunstenaars als dansers voor wie het inherent aan hun vak is dat zij in een beperkte periode van hun werkzame leven hun carrière kunnen vormgeven.

Ten behoeve van de hiervoor benodigde arbeidsrechtelijke flexibiliteit, heeft de sector in 2015 en 2017 van de toenmalige minister van SZW, de heer Asscher, tot twee maal toe een uitzondering op de wettelijke ketenbepaling gekregen. Eerst voor de uitvoerend podiumkunstenaars (acteurs en dansers) en later ook voor alle overige voorstellings- en productiegebonden functies. Dat betekent dat sociale partners voor deze functies vrij zijn om bij cao afspraken te maken over benodigde aantallen tijdelijke arbeidsovereenkomsten. Zo is in de Cao Toneel en Dans afgesproken dat er 15 tijdelijke contracten kunnen worden afgesproken binnen 48 maanden, zonder dat er een contract voor onbepaalde tijd ontstaat.

Dit maatwerk op wetgevingsniveau is voor de podiumkunsten van levensbelang. Alleen hiermee kan de sector blijven functioneren en tegemoetkomen aan de prestatie-eisen van fondsen en subsidiënten binnen de beschikbare budgetten.

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

Helaas dreigt dit maatwerk van de wettelijke uitzondering op de ketenbepaling nu teniet te worden gedaan door de uitbreiding van het recht op transitievergoeding. Deze uitbreiding leidt tot een structurele lastenverzwaring van 2,78% voor ieder tijdelijk contract. Inclusief de werkgeverspremie voor de ZVW-premie gaat het zelfs om een lastenverzwaring van 2,97%. Daarbij opgeteld de hogere WW-premie van 0,39% voor onze sector, komt de verzwaring voor de werkgevers op in totaal 3,36%. Aangezien het overgrote deel van de medewerkers van podiumkunstinstanties op basis van (zeer) korte contracten werkt, betreft het hier een lastenverzwaring op arbeidskosten die in de tienduizenden euro's kan lopen.

De vraag is nu hoe de podiumkunstinstanties dit financiële knelpunt vanaf 1-1-2020 kunnen oplossen, zonder dat dit ten koste gaat van de kwantiteit én de kwaliteit van hun producties.

Wij zien hiervoor twee oplossingsrichtingen, die wij graag aan u voorleggen:

- 1) de podiumkunsten worden uitgezonderd van de uitbreiding van de transitievergoeding conform de WAB en blijven de nu bestaande regeling volgen waarin een transitievergoeding wordt uitgekeerd na een dienstverband van ten minste 24 maanden;
- 2) de podiumkunsten worden door hun subsidiënten financieel gecompenseerd voor de kosten-toename uit de WAB, bijvoorbeeld in de vorm van een toeslag/percentage bovenop de reguliere subsidie-indexatie.

Wij realiseren ons dat de tweede van bovengenoemde suggesties er een is die vooral (ook) thuishoort bij de minister van OCW, mevrouw Van Engelshoven.

Ons verzoek aan u is om met ons te willen meedenken over het vinden van een oplossing voor de hierboven geschetste problematiek. Mogelijk ziet u gelegenheid om hierover met uw collega mevrouw Van Engelshoven in gesprek te treden en te bespreken hoe een ongewenst effect van de WAB voor de podiumkunsten kan worden voorkomen.

Als NAPK zijn wij vanzelfsprekend graag bereid om een en ander nader toe te lichten. Wij sturen een brief van gelijke strekking en met hetzelfde verzoek als deze aan minister Van Engelshoven van OCW.

Wij zien uit naar uw reactie en danken u hiervoor bij voorbaat.

Met vriendelijke groet,

Mirjam Terpstra
directeur NAPK